

Lục Tỉnh Tân Văn

ĐIỀU HÀNH: NGUYỄN-V. CỬA
 ADMINISTRATION
 ET PRODUCTION:
 100, rue de la République
 SAIGON

GIÁ BÁN:
 Năm-lý, Trung-ly và Cao-mao
 Một năm 6 \$ 00
 Sáu tháng 3 \$ 50
 Ba tháng 2 \$ 00

新省六
 MỖI TUẦN LÀ BA BA KỶ:
 NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
 MỖI SỐ BÀN LẺ 0 \$ 0 4
 O S O 4
 Téléphone N° 476 Adresse télégr. LUCHEM-SAIGON

GIÁ BÁN:
 Một năm 7 \$ 00
 Sáu tháng 4 \$ 00
 Ba tháng 2 \$ 25
 On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

POUR LES ABONNÉS, rédacteur à SAIGON: Aux bureaux du Journal à HANOI: Aux bureaux du Trung-Bác-Tân-Văn.
 On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. - Luận việc hành trình của quan Tổng-thông.
2. - Giá lúa.
3. - Phong tục.
4. - Saigon địa cảnh.
5. - Lòng già thành chơn.
6. - Phần quan báo.
7. - Đám sắc to.
8. - Việc lạ trên rừng dưới bể.
9. - Nàng quạ bợ.
10. - Hội làm Đương và rầy Rhum (ở Nam-kỳ).
11. - Thùng gạo.
12. - Oay kia theo mãi.

Về việc hành trình của quan Tổng-thông

Cũng là chuyện ít xịch ra nhiều

Mấy bữa r y, nghe bá-tánh Saigon thường luận bàn về việc hành-trình của quan Tổng-thông Đông-Pháp Le Gallen, rằng trong lúc ngài vàng tinh Lạng-Sơn, xe sau chạy quá trớn lược đụng xe trước là xe hơi của ngài ngồi, đụng mạnh cho đến đôi; chẳng những cả hai xe đều bị hư, ngài với tên sổ-phơ cũng đều, bị bình trọng nên phải đình bô.

Nhật-Báo Saigon có một hai hiệu lại bản nói quả vậy, song ngài bị rầy-trạ chút-dĩch, không sao, duy có tên Sổ-phơ bị trọng tiêh.

Biết đau là chơn, đau là giá, đau là thiet, đau là bực, nhưng mà nghe việc chẳng lành này, cho ngài là một vị thượng-quan á-vị Mẫu-quốc, tọa-trên cõi Đông-Pump này, lại là một vị khoáng-nhân đại độ, lý đức trị dân, trẻ già đều yêu mến, thì ai ngại đâu cam động không cũng, mà nhứt là thân bằng cố hữu của ngài với Chánh-Phủ Nam-kỳ nghe sự rủi ro nóng lòng không đợi, tư diên-chỉ đến gần mà vẫn an cho rõ kiết hung kẻo còn ấy ngại.

Tiếp diên chỉ của Chánh-Phủ Nam-kỳ và của thân bằng cố-hữu, ngài mới hỏi ám cho quan Thống-Đốc như vậy:

« cùm, bôn-chức cũng có tiếp nhiều « diên-chỉ khác của thân-bằng cố-hữu « ở Saigon, i diên viêng bôn-chức mà « phao phiên sự rồi làm cho động « lòng bôn-chức khôn kể xiết. Vậy « bôn-chức kính lời xin ngài để « huyền tiếng-khâu-truyen câu với ấy « là tiếng lấy khinh lêm trong, đem « một sự rui nhỏ nheo trong việc « hành-trình mà làm đều tai hại lớn. « Lúc viêng tinh Lạng-Sơn, khi « xe-hơi ch y tới ga Thanh-Mới, « bôn-chức thấy có Tổng-lang từ-tru « chức tiếp bôn-chức; bôn-chức liền « dạy ngừng xe-hơi cho bôn-chức « xuống đò. Chẳng dè đang lúc đong « ruồi ma với ngưng, xe-hơi chở « hành lý theo sau, vì lấy bánh có hơi « lún, siết không kịp tụt c i đụ g xe « của bôn-chức xuống thạt cũng có « mạnh, song vô hại cho người. Liền « d , hai xe cũ g rồu rui như thường.

Cứ theo diên-chỉ của quan Tổng-Thống Le Gallen hỏi ám cho quan Thống Đốc Nam-kỳ, thì rui cũng có rui mà may người diên xe, song ai bị bình, nhứt là người diên chỉ bích an.

Vậy mà - chuyện ít xịch ra nhiều - để tiếng đồn vang lăm cho ngài táng hoại nghĩa của ngài, khiến ngài ngồi đứng.

L. T. T. V.

« Khi tiếp diên-chỉ của ngài là in « bôn-chức lý làm tạch-tê nh thãm

Giá lúa

Năm ngoài lúc ăn Tết rồi, nhà nông trong Nam-kỳ ai ai cũng đều có lòng nhớ hồi vì ruộng trồng mùa lúa chạt đầy vơi giá cao; còn mấy phát giá cao trong ý chắc rằng tiền bạc chẳng biết làm việc chi cho hết. Ngặt lúa phát giá sớm quá nên có người thì gop lúa không kịp mà bán, mà lại cũng có người tưởng đầu chừng tháng bảy tháng tám lúa sẽ

còn lên giá cao hơn nữa nên không chịu bán sớm, bởi vậy cho nên mấy nhà làm ruộng nhỏ hoặc nghĩ vì không có lúa bao nhiêu mà để dành hoặc bởi cần dùng tiền mà chi dụng gấp nên mới bán lúa thì mấy ngày ấy hưởng được giá cao; còn mấy diên chủ lớn hoặc bán không kịp, hoặc muốn bán cho nhiều tiền hơn thì đều bị lừa sục giá (thình lình ai này đều mất lợi) vô số.

Bất đầu từ tháng năm năm ngoài thì nghe diên chủ kẻ than người tiếc về sự giá lúa sụt hoại, mà than tiếc

vai ran thế nào lúa cũng không lên giá. Ngay qua tháng lại xuân bản đã bắt đầu, chấp Anam, lúa mùa cũ còn đọng lại chưa bán đã nhiều, mà lúa mới đã khởi sự gặt, lại gặp mưa mùa nên lúa d n động có lại gom nhiều hơn, hơn trước nữa. Tuy năm nay lúa sục b như vậy mà nhà nông coi lỗ chẳng đáng vui bởi vì một là còn thấy sự hái lợi năm ngoài năm ngoài nghĩ trong lòng, hai là thay giá lúa rẻ nên đầu lúa nước mà bán chẳng lấy được bao nhiêu bạc. Đã vậy mà lại nghe trống máy nước có ruộng lúa như Miền-diên, Xiêm-la, Java đầu đầu cũng đều đều trún; mà; Xiêm-la hai năm trước đều cầm xuất cảng, mới đây lại cho lúa gạo xuất cảng thông thả lại. Bên Huế kỳ cũng là Ma ni thì sự lúa trong nước sự giá mất lợi cho nhà nông nên cầm lúa gạo ngoại-quốc không cho nhập khẩu. Cảnh tượng kinh tế như thế thì lúa Nam-kỳ biết bán cho ai, mà bán còn sợ không có người mua huống chi là giảm ước cao giá.

Nhà nông trong nước ta đương buồn lo về sự thất lợi thình lình hôm đầu tháng này lại nghe bản tinh Kim-sang thuộc trong nước Huế kỳ bị trời mưa nước ngập nên lúa 10 phân hư hết bảy tám phân, còn bèn An-đô và Miền-diên là Thuộc-địa của Hồng-mào thì năm nay lúa ít hơn mùa trước kể tới 2 triệu 80 triệu tấn Tuy nghe hai đều ấy thì ai cũng có lòng mừng, nhưng mà mừng thì mừng thắm đò mà thôi chờ giá lúa coi chừng cứ thấp hoài không thấy nhúc nhích muốn trôi chũn nào hết.

Có lẽ Nha-nước đem thấy cuộc kinh-tế trong xứ đình trệ cũng dễ lòng lo, nên từ ngày khởi sự gặt lúa mới đến nay các quan Chủ-tân chỗ nào cũng có xuất-trình địa đàng lang khai số lúa mới lúa cũ. Đàng nhữn cứu phương chăm mà gặt cái bình trăm tré-bàn lúa không được của nhà nông. Nha-nước nghĩ vì hiện nay ngoài nước có nhiều người đương lo ruộng mà không có lúa nào hỏi mua lúa của xứ ta, chắc là ngoại-quốc thấy số thuế xuất-lúa của ta trong nước ta nặng nên không dám mua. Bởi nghĩ như vậy nên hôm ngày 24 Février 1921 quan Thống-đốc mới ký tên phê duyệt hành vi nghĩ bớt thuế xuất-lúa của ta còn phân nửa mà thuế của nước ngoài số thuế ấy định như này:

- 5° Bớt mỗi 100 kilos đánh thuế 0 30
 - Nay quan Toàn quyền bớt số thuế ấy hết phân nửa thì kể từ ngày nay lúa gạo xuất cảng mỗi 100 kilos đánh thuế như vậy.
 - 1° Lúa và gạo lức có trên lúa ngoài hơn 33 % 0 \$ 36
 - 2° Gạo lức có trên lúa ít hơn 33 % 0 45
 - 3° Gạo trắng 0 57
 - 4° Tằm 0 27
 - 5° Bọt 0 15
- Số thuế xuất-cảng. Nhà-nước bớt hết phân nửa như vậy thì chắc lúa gạo trong xứ ta thì ngại các nước sẽ mua và lúa sẽ phát giá lên được. Nhà-nước làm như vậy tuy là mất thuế rất nhiều nhưng mà có lợi cho nhà nông. Ấy vậy mà nhà nông cũng nên hái tạ thành ý của quan Toàn-quyền vì sự ích lợi chung mà giảm thuế.
- B. C.

Phong-tục

Muốn được minh-ang cho hơn thiên hạ

Trong đời thường nói sang-giàu, hai chữ hay theo nhau, là vị tai minh quen, cái miệng và dùng nó nội tiếng đời, giá như xa-xốt, mạnh-mẽ, cò-ét, xán-xiệp v. v. thì phải rồi, mà ta sao, phẩm lúc đùng chữ giàu, lại không nói giàu-giỏi, hay là sang-đó, lại nói giàu-sang hoặc sang-giàu mà thôi?

Ông tại thế quả nhiên có vậy, những người nghèo nên họ lưu thì chẳng nói làm chi, chớ người giàu có thì ai cũng cho là sang-sướng cũng có cho nên, bất luận là có làm quan không công tự nhiên, người ngoài nói vào thì cho luôn là đã giàu mà lại sang.

Thường tưởng giàu ấy, thì là nhiều tiền, muốn chi cũng có, không còn thua kém ai đâu trong bầu phận làm người, cho nên để cho là giàu sang, là sang-sướng hơn trên thiên hạ là chớ không nghĩ cho lý lẽ. Nhưng mà sự thật chẳng, người giàu có thì người nghèo có ta có ta không có, người giàu có thì người nghèo có ta có ta có mà người nghèo có mà người giàu có vậy thôi. Người giàu có thì người nghèo có vậy, và cũng vậy nhiều, khi phải lo việc Khố-công, thì ai không ngon việc, người không an giấc được như người nghèo; làm ông quan buộc phải lo làm việc nước và việc bổn phận cho xong, cũng như làm nhà giàu thì lo tiền bạc lo lời. Trừ ta có những người thiết giáp và không ai là làm mọi việc có người làm việc, người ở không an chớ sang-sướng mà thôi, như vậy không có nghĩa, ít người như vậy được, một là bởi tính Ban-đông mà phải thất cho, hoặc vợ nhà, hoặc có người tin cậy, hai là bởi không được giỏi, tin đầu hư đố, rồi phải thua cho đến vợ nhà, nên phải được minh ở không mà hưởng sang-giàu

- 1° Lúa và gạo lức có trên lúa ngoài hơn 33 % thì mỗi 100 kilos đánh thuế 0 \$ 72
- 2° Gạo lức có trên lúa ít hơn 33 % thì mỗi 100 kilos đánh thuế 0 90
- 3° Gạo trắng mỗi 100 kilos đánh thuế 1 14
- 4° Tằm mỗi 100 kilos đánh thuế 0 54

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
 làm cho những tay thạo rượu thầy đều khen ngợi
 Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

theo cuộc thế của mình, đa thiếu vô hữu.

Cũng thường có nhiều người đi ngó vào, như thầy làm quan thì cho là sang giàu rồi, không có ý gì mà xét cho xa hơn nữa, trường ông quan đó như ông trời con vậy thì là một sự công làm quá, ông quan ấy nò có trường như vậy được bao giờ, cứ bắt bộn công việc của ông cũng tương tự ông nhà giàu nhiều khi lo lắng mà quên vợ quên con, là vì việc bộn phận của ông quan, cần nhiều hơn ông nhà giàu lắm, cực khổ hơn bởi phần, ông giàu cực một, ông quan phải cực đến hai.

Là khi ở phòng quan lo việc quan, khi về nhà phải lo nhà, không phải cực hơn ông giàu sao?

Bởi vậy nên hai chữ giàu-sang rất khó mà phân biệt cho được ngay theo lời đời. Như lấy mà giải ra từ chữ đời vì sao mà gọi sang, bởi vì sao mà gọi giàu.

Mày rượu vắn-minh, thường người sang, giàu, hai người này hay tương tự nhau cách thức, điều đình việc nước, như việc nhà, vì bởi tại hai người, đều là người học thức cả, nhưng một người muốn siêng với đời ra làm quan còn một người không muốn mà thôi (đây nói về bác làm quan chứ chẳng phải người làm công kiếm xu. Nước vắn-minh thường nhà giàu phải hay chữ, phải học luống luống, đầu làm biếng không đi nhà trường, để lớn tuổi được thấy về nhà mà học cho được, không chịu đi bao giờ.

Người có nhiều bạc tiền, thì chẳng nói chi là người giàu có đã phải rồi, còn như muốn làm cho ra người sang thì phải làm sang cho ra phải là người sang?

Không phải bận áo nhiều tiền, không ai mua nổi mà sang, cũng không phải mang hoa cao gót. Hay là đi xe 2 ngựa xe ô-tô, hoặc hút cigar mà sang, hay là tương đương, nhiều tiền bạc làm nhà giàu là sang chăng?

Như thế thường có nhiều tay, hay cho vậy thôi rồi. Lý nhà lấy đất của nhà nghèo, hoặc lên khố xưởng, nhiều khi như vậy trở nên giàu có tiếng, xóm chiêng ngao ngáo, làng tổng cũng chi, được như vậy cũng sang, cũng cho là bực thường lưu sao?

Nếu người mà trường như vậy, thiệt còn làm nhiều quá. — Bạc này, xét kỹ lại, cũng không phải nhà sang, mà cũng không phải trường lưu, như vậy thì, chẳng Bật, cũng trường lưu cũng sang được, thôi còn gì mà phân biệt chánh tà nữa. Muốn sang muốn trường lưu, trước phải học làm thành Bật cho giỏi, thì được sang được. Trường lưu, bằng không thì buộc phải làm hạ lưu thì để quá ai làm không được. Như vậy rất kỳ quá, không lẽ mà ngó vào tiền, thấy nhiều rồi cho là trường lưu. Còn như mấy bạc học thức, bị thời vận, chịu ngó-êo, chịu mệnh, thầy ai lớn tiếng thì tránh, ai ăn hiệp cũng nhìn ám thanh lãnh tục cho qua thời qua buổi thì phải ở hạ lưu, là tại không đủ tiền, hát cigar đi ôtô ăn cơm Tây, mang đầy ắp quần, bận áo u-êo, chịu mệnh, thầy ai nghiệp cái công ăn học của người biết bao nhiều.

Chỗ trường như người sang, thường phải.

Trước hết sở học thức cho toàn, làm cần, hồn nhiên chánh tà sau mỗi đến nài-na tánh hạnh cho hóa trước, mỗi việc cứ chuyên cứ noi theo sách vở mà làm, gặp việc quá sức, không có bất tử, hoặc rủi hoặc may, không chịu luân luân.

Đầu thầy người nghèo cũng dài như người giàu. Không phụ phân ai, cũng không bực họ ai, ra đường giữ nề nề nhà hiền lương, gặp ai thì nghiêm túc tiếp nghinh đủ lễ theo nề nề người mà gương cho đời như kẻ vô danh, tiền làm trông vào, trường người như vậy ai là người vô dụng, bắt tài cho nên yêu ết, gặp ai kính sợ này sao?

Đầu vậy mặc tình làm người sang tuy nghe thầy được như vậy, chứ trường lòng không kể không tình, đời những sự mau thay mau đến như vậy bao giờ làm như chẳng khác gì kẻ điếc kẻ ngù. Là vì lòng dạ của người sang, học thức đã rồi, cứ chuyện mỗi sự, đều có căn để, như nghe thầy trông căn trông để, thì mau trả lời, chưa phải chưa trúng, thường làm thình như chưa nghe chưa thấy, nếu để nghe thấy, sanh đến không phải, hối giận khi nóng, biết có giữ được cái phong thế không?

Thành ra như kẻ ít ỏi, người thiệt thòi, khi trung là người có tài có trí, hơn thiên hạ nhiều là người sang.

Cũng như đứa vô tình, khi gặp người ta xin được nhiều ít bạc tiền, rồi muốn cho gặp hoài, tế ra nó bị không học hiểu, mà tính làm, nhờ được một, hai ba lần trường được nhờ hoài không để người ta thấy hèn hư quá, hỏi sao nó không kiếm tiền làm ăn, chỉ nghĩa để đi đốn làm ăn xin như vậy được đời sao?

Thì nó sẽ trả lời thế nào?
 Tại nơi ít học, ít thấy, không xét không suy, mà dân có xét có suy, cũng tình không ra, cho nhầm theo lẽ, người mà suy xét, chế chăm cho trúng, cũng phải người có học thức, mới hiểu nghĩa mà làm mới sáng theo lẽ, thì chủ tại nơi học không biết như cũ, thấy thiên hạ đủ, nên làm. Đó mà căn bản mới phải, chứ như người không có học, thì thường hay làm bất lễ đầu phải đầu không chẳng cần đi học, mà là mình phút định rồi, có nhiều hạn hửn mới giúp theo cho quý cũng, phải theo bụng của mình như vậy thì là theo buổi đó mà thôi ít lâu rồi, hửn hửn sửa lại sửa sao kịp? Thế rồi đi làm lại đem theo một đám em của mình, như trường trung tính với mình mà trường, thì với nhau hết thấy.

Như vậy rồi cũng, trường như vậy sang nữa sao? thì chẳng biết chi, như thầy người làm quan đã bị tội rồi, hoặc tại tòa hình, hoặc bị mù chức, mà ở với nhà nước chứ với xóm riêng, cũng còn qui cách như kẻ vô sang vô học vậy.

Cũng còn nhiều người bần hàn, trường như vậy như vậy cũng là sang, nữa sao? Nam kỳ ta lúc này, người sang giá còn nhiều, không học làm người có học, chẳng giá muốn già nhà giàu cũng là một sự rất nên quá thế như kép hát thì giá làm vua làm quan đã phải hỏi rồi chứ như người ở đời lo trường lo sang mới phải có đầu lợn sụn vậy coi sao được rất tệ thiệt. Không nên sửa nữa bỏ sao?

Saigon địa cảnh (tiếp)

Có người đam mê cho mà ăn, có kẻ đam nước rửa chân, một ngày 2 lần ăn, một lần tắm rửa, ngày nào cũng vậy đó no bụng, lại sạch sẽ, không còn lo đi kiếm ăn, như xưa nó ở trong rừng. Một sự nên lưu ý, là thú dữ, mà đam về nuôi dẫu, hết dữ, coi mịy con cộp, con heo con gà nó sợ người, còn nó ăn cũng như chó sợ chủ nhà, còn mình người đi kiếm ăn, là nếu nó muốn hăm hăm làm thì, nó còn với một cái, mà biết tại người xin xu, biết mà chưa mà ăn, còn như lấy ai mà không cho lại biết gì đó, thì với phụng nước, miệng thì cho cho áo đồ mình, cũng, theo dạy khéo biến thiệt.

Miền ông là Cao, miền thợ về xưa An-nam, về tích Tàu, những Đường, Tống, Trần-quốc, mà cũ ng-lưu một khối mà cắt miền, thiệt khéo, vách miếu thì về tích Tàu, coi tốt mà lại to sạch sẽ tinh tinh hào, tuy là miếu già, mà hơn miếu thiệt nhiều. Có sông giá có hòn non, có hồ lớn có cầu nhỏ, coi thì mang mù, quen thói.

Nhiều thứ cây lạ, tên khó hiểu, mà loài thú cũng vậy như là con cu con cò đó ai mà kêu téa cho đủ. Thiệt là một cảnh ước chừng năm sáu mẫu đất, một phía sông ba phía đường, mà thảo mộc, thảo cầm ha thú, đủ thứ, như trường mà tính tiền thì khó mà nói cái giá cho vừa.

Đã tôn tiền mua sân, còn phải tôn tiền nuôi ăn, người làm công cũng nhiều kẻ cũng người trước, kẻ sửa người trông coi cứ mà chú người. Còn lúa gạo, thực cả, có rơm, cho bán xu mỗi bữa nữa, rất nên to tác cái sở phí, mà ngày này qua ngày kia, chứ phải có ngày nào nghỉ sao? Phải nói bạc triệu, chứ bạc muốn nào đủ, nhà nước lập cái sở này ra, trước là cho nhân dân thiên hạ, như nhân hưng cảnh, sau cũng phải cho rõ, rừng cây mây thú, thứ nào cần ích vào dẫu, để làm gi, hoặc trái hoặc là hoặc bông, mây tuối mây nắn mà dùng được, cho nên thiêu qui hóa thây, mỗi cái gốc cây thì để một cái nắn để lên cây, mà thú trong lòng cũng vậy. Ước như muốn kiếm tiền người, cần cho kỹ có của mà thâu mỗi người vào chừng năm xu, mỗi ngày có lẽ được mấy chục có dư.

Bó tôi đời là 8, tôi chỉ 12 giờ mỗi vừa đủ, nên tôi tóm tắt kể sơ qua, cho nói cho kỹ thì lâu quá, nhiều gây nhọc.

Vừa nghe tiếng chuông đó, thì tôi tới vội và báo về, trả với mình làm bài nên quá buổi, nó kêu kêu hai cái xe người, chứ một cái xe người đi xe hòa, khi về lại về xe người, mà tôi nghiệp cho cái phận quê mùa của tôi, đã trả tiền xe, mà không được yên tâm cho mấy, là khi tới lên ngôi xe, thành cha kéo xe mà gây với tôi ba bốn lần, từ chỗ khởi hành đến khi gần tới nhà, mà cháu tôi cũng không hay, còn tôi thì bị mắc cỡ, làm thình mà chịu, tại sao vậy?

Lời ngây nói thực. Tại tôi chưa quen nét ngôi xe người, lên ngôi lần thứ nhất nó bắt phải hồi hộp cả và mình, rừng

Trường nào ăn uống kỹ NGUYỄN
 lương hơn.
 Trường nào thầy dạy tiếng ICH
 cũn hơn.
 Trường nào học bực học HỒNG
 trở hơn.
 Trường nào nghĩ ít mà HỒNG
 học nhiều hơn.
 Trường nào không cho HOC
 học-trở tá túc nhà ngu
 (tỉ như nhập học thì
 phải vào trường luôn)
 ấy là.
 ĐƯƠNG.

Những lớp trên đã lập lại từ Sep-tembre 1920. Vậy kể từ đầu năm 1921, trường có những lớp đổi với lớp năm đầu, năm thứ nhì và thứ ba trường Bùn-quốc, và hạng học thì đúng ba năm thi bằng cấp tốt-nghiệp.

Trường nào lệ luật trường NGUYỄN
 trị tuôn trong gác gao,
 nghiêm chỉnh chẳng LIC
 khác về học-đường, Ỗ
 ấy là.
 Trường nào có thầy dạy HOC
 luân-lý giữ gìn hết n
 cội lệ nước nhà cho tr
 nhỏ nhiều hơn.
 Trường nào mới tuôn chấ HOC
 nhứt có thầy sốt sắng
 học-trở có đạo đi
 lo việc liuh hôn, như là
 thế háy xưng trị, chấ
 như trường lệ hơn.
 ĐƯƠNG.

Nhơn tiết Nguyễn-dân trường Ng-
 xich-Hồng bãi nghỉ từ 12 Janvier
 chỉ 1er Mars 1921 nhập học.

Sĩ-tử xa gần hãy nhớ ngày nhập
 học cho đúng, nếu trễ sẽ bị mất chỗ.
 Sĩ-tử mới muốn học trường này
 thì từ đây gửi xin để danh cho trước.

Hàng-Dầu
TRƯỜNG-VĂN-BÈN
 CÓ BÁN ĐÚ THỰC-DẦU
 Dầu Phụng, ăn thực ngon và tốt.
 Dầu
 Dầu không có mùi hôi.
 Dầu
 Dầu không để học được
 Dầu ăn Dầu không, thực tốt.
 Dầu
 Dầu Gòn.
 Dầu để chõ heo và cá.
ĐÓ TỐT VÀ GIÁ RẺ HƠN KHÁCH-TRƯ
 Hàng tôi mua Dầu-châu, Dầu-phụng, Mè, hạt Gòn, hạt Bông, hạt Bù-đầu, dầu và hạt csoutcheuc. Mua giá khá hơn các nơi.
 Xin Lưu ý, ai có muốn mua hàng tôi xin mời đến nhà hoặc gọi tôi thì tôi gửi kiểu và sẵn lòng tiếp rước rất trọng và trả lời lập tức. Ney 1921
TRƯỜNG-VĂN-BÈN,
 Hộ-đông Quận-hạt số 46, đường CAO-MÉN, số 4. CHỢ LỚN.

HỜI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuốc địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc điều trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

riêng cái bản tròn, làm cho xe nó khó chạy, nó gãy quá, cầu ngói đại đi mà tôi chạy sướng, mà tôi làm cũng không sướng được, nó báo nữa, cầu làm vậy tôi chạy sao được, tôi ráng hết sức ngồi cho vững, mà không rõ vì cơ nào cái bản tròn nó vồng lên hoài, không ngồi sát với nệm cho được, thì nó lại gãy nữa, cầu này bộ ở Luc-lich mới lên v. v.

Phải chịu chờ nó sao hay giờ, nó mới thiệt trúng quá. Mà mình sửa cái nết平原 mình, cũng rõ ràng không được nữa. Đeo nơi cháu tôi lấy một quan trả cho 2 cái, một đĩa thì không thấy nói chi, còn cái thùng chà của tôi nó không chịu, nó lại mới của chà chày như vậy, thấy cho như vậy, mới đưa 2 cái, cũng không nhiều mà, trả thì hẹp quá, từ số thứ về đây, cầu mới, xa quá mà thấy không nghĩ?

Nói cho phải, tôi nghĩ cái thau làm người mà để cho đến đó, đầu nó tành hôn hôn an nói về thấy nó, mà đã ra làm thau trâu ngựa như vậy, nghĩ cũng thương, tôi lấy thêm cho nó cho đủ theo lời nó nói, mà cháu tôi nó không bằng lòng, tôi là nó, nó mới thôi.

Tôi xét cũng tôi nghiệp, tuy theo phép làm sao thì chưa rõ, nhưng thấy con người, kẻ ngồi người kéo, người sướng kẻ cực mà thương hại.

Khi vào nhà, ra áo cắt khăn, rồi thì cơm cá nước nói rồi, bị một năm xuống, thì nhâm mắt nghe đồng hồ đó 3 điểm, mới gục mình thức dậy, rửa mặt lau mình rồi thì, cháu tôi nó rủ đi chơi nữa, tôi mới hỏi, cái số cạp rồi, lấy giờ đi coi giống gì nữa cho vui, nó mới thôi để gác chú đi cầu sắt và nhà rông, và bên tay đi bên, chú cháu bạn này đi bộ dạo coi thiên-hạ đường sá luôn thì, từ nhà cháu tôi bước ra, đi một chút thì đến cái chợ có bà bác, cháu tôi chỉ mà nói là chợ ông.

(Còn nữa)

Bình-đại-thôn, NG. - V. HUU.

Một thể mới biết

Như thuốc này chưa xài sabong Cadum, ngay mới xài lần đầu, tức thì nghe có hiệu nghiệm liền, làm cho mình phải rõ biết là một thứ sabong không giống thứ nào hết.

Nghe trên là một sự diệu dụng mà mắt mẽ, vì nhờ nó nhiều của nó mà tẩy sạch sự dơ dáy trong chơn lòng.

Giá bán có 21 50 một miếng mà thôi, Tệm nào cũng có bán.

Lộng giá thành chơn

Đội binh bộ thứ 11 thủ thành Saigon mới tuần có thảo luận, lại mới khi thảo luận, thường kéo tới đồng trống chia làm hai mà tranh đấu như thiệt chiến, song bị thuốc chẳng nạy đản thiệt, chỉ dùng giấy cứng làm đản thôi. Ấy gọi là bản « Mả tử »

Bữa sáng 25 février, đội binh này cũng kéo về một Gò-vấp mà thảo-luận vậy. Chia ra làm hai, một đạo mai phục mà đương cản, còn một đạo giả làm quân giặc tấn tới Saigon. Hai bên giáp

chiến tại Phú-Nuôi. Quân giáp bị vậy; tấn đội Lettie bị sanh cầm, bên kêu quân mình mà rằng: « Ta bị bắt rồi, ba quân hãy bắn! » quân của đội Lettie nghe dứt, không kịp lượng, mà cũng quên mình đứng gần bên tên lính Mazio là tên bắt thấy đội Lettie, liền xúm nhau để súng nhắm tên lính Mazio mà bắn, vì mong giải cứu thấy đội Lettie.

Cho hay bán mả-tử, đạn giấy, mà cách nhau chẳng đầy năm thước, bắn ra rồi đã thấy, tên lính Mazio ngã ngựa. Họ ngừng bắn, chạy lại đờ xóc lên coi, thì thấy đạn giấy khèo vào hông bên hữu tên lính Mazio, ngay phổi, máu trào lĩn lĩn.

Bỏ rớt rồi để lên xe chở về nhà thương, tuy trọng mà không hại gì, quan chấp có thể cứu được.

Giả chiến mà bị thương thiệt chẳng phải mới một lần này; trong tuần tháng novembre năm ngoái, tại Vũng-lầu, lúc quân sĩ thảo-luận cho Thống-tướng Hrizaan coi, cũng bán mả-tử, và cũng có một tên cai bị thương mà bỏ mạng. Ấy là lộng giá thành chơn đó.

M.

Phân quan Báo

Partie officielle

Vì lợi ngại quốc quyền thông báo Nam-kỳ, ngày 17 février 1921.

1. — Ông Trần bá Yên, Thừa biện hạng tư, mới cấp bằng, bỏ vào tung sự tại văn phòng chef du Bureau du Personnel tại chánh phủ, thế cho thư ký Ng-v-Long đi chỗ khác.

Thầy Phan-v-Chi thư ký hạng tư tại tỉnh Baclieu, bỏ về Saigon tung sự tại văn phòng chánh phủ, thế cho thầy Phan-v-Chương đi học cao đẳng luật đường Hanói.

2. — Ông Lưu-v-Tau thừa biện hạng tư ngoài Đông kinh mới bỏ vào ngạch Nam-kỳ, bỏ vào tung sự quan tham biện tòa nhất, thế cho thầy Ng-v-Dại cũng đi học cao đẳng luật đường Hanói.

Ông Trần-v-Pang thừa biện hạng tư ngoài Đông kinh mới bỏ vào ngạch Nam-kỳ, bỏ vào tung sự quan tham biện tòa nhất, thế cho thầy Ngô-v-Long cũng đi học cao đẳng luật đường Hanói.

Thầy Ng-v-Long thư ký hạng tư tại văn phòng chánh phủ, bỏ vào tung sự quan chủ tịch Cholea, thế cho thầy Phan-v-Truyền đi học cao đẳng luật đường Hanói.

Thầy Ngô-v-Đa thư ký hạng tư tại tòa nhì Thượng thì Nam-kỳ, bỏ đi làm tho thế cho thầy Ng-t-Thiệt cũng đi học như vậy thấy trên.

Thầy Lê-bá Quat thư ký hạng ba, trước đã bị nghỉ, nay mới được trở lại, bỏ về Longxuyen, thế cho Bùi-quang-Đôn cũng đi học như vậy thấy trên.

Thầy Hồ-v-Quang thư ký hạng năm tại nhà thương Choquan bố đi Saidec, thế cho Đinh-quang-Hiên đi chỗ khác.

Đám xát to

Nhằm chiều thứ tư, lúc 5 giờ nhằm 23 février 1921, tại nhà trắng (cuvent) Saigon, có đám tổng chung mà mẹ Candide rất trọng thể, có quan Toàn quyền cho quan thay mặt, có ông Xã trưởng và các quan lớn đến chào lễ. Ông xã trưởng nhà nhà trắng, rồi đi quan về nhà bên thị/Nghe, là đất thạnh của mẹ bà.

Mẹ bà Candide nay nay đã 76 tuổi, quan Annam đã từ 190 năm, cho nên những việc xưa từ 1870 đến nay, đều thông thuộc lắm, trong bốn đạo nữ, đầu Tây đầu Nam không gán, gán được như ai đức của bà, thì ông xã trưởng ngay sự thật thuận thảo. Nay vì bệnh lâu mà bà mất rồi, thì trông họ nhiều người còn thương tiếc lắm. Cho nên không bị phân cũng là hiển, Bốn quân xin kính lời phàn nàn vâng bèn đạo, và cầu xin cho hồn bà giải theo chơn Chúa mà về Thiên đàng.

Việc lạ trên rừng dưới bể

Có ma

đồng đen toan, đồng mun (giò), đồng lung da hai cánh trắng, đồng đỏ như sơn, đồng toàn mình màu gạch mả hai cánh có hai vết đen, đồng lông trắng pha mao vàng, đồng nào có tên ấy, tùy theo tềng kén hoặc màu lông mà đặt tên, duy có thứ có Ma thì chỉ nghe tên mà chưa nghiên bĩ về cơ nào lại nổi tiếng mà theo sau cũng có.

Chết tại lai thường thấy người đờng và trẻ em đi mà đến đêm thường có nhiều ngọn lửa sáng chói khi bay khi đậu khi tan khi hiệp không chừng. Theo tục xưa thì báo rằng ma-trời ma-lê. Theo dân học đời nay thì ta báo là lửa điện hoặc là lân-đường khí cháy đỏ. Nhưng cũng tại đây nơi mà chiêm nghiệm cho rõ.

Nhớ lại năm xưa có cậu tôi sinh trưởng quốc tử giám. Tính khí của ta không tin không sợ quỷ-mị, thường hay ưa đi ngoài sân thấy cái nơi nguy hiểm cũng xông pha.

Một hôm cùng mẹ đi chơi theo đường Hương-giang từ quan tử giám về Truôi. Đã hết canh hai mà cậu tôi đi nghỉ, còn ngồi trước thuyến. Bà chỉ nói bà mẹ xem các loài thú từ trên trời. Cậu tôi thấy đến Công Quán, thì thảng thốt nói gục sai mà chạy thuyến. Bà đâm đầu vào một bụi cây gần đường ấy. Mùi thuyến đứng, nhìn thấy cậu xát. Bỗng tay lửa lần trong bụi tre bốc ra từng đóm bằng bàn tay lập-lòe khi tắt khi đóm bay liên tục tung. Cậu tôi khiếp sợ duy có cậu ta lấy làm lạ mà không sợ được cái sào đỏ khua đập từ tung, một chiếc thì tiền tán cả.

Đến thấp đóm soi khắp trong bụi tre chẳng thấy gì lạ chỉ có đầu cứt có là trắng lá tre từng đám mà thôi.

Pháp-Việt Khách-lầu

(HOTEL DE FRANCE)

N° 153 Rue Catinat Saigon

HUYENH HUE KỲ, QUẢN LÝ

Kính cung qui khách rõ, tôi là quản lý Pháp-việt khách lâu vì mới sửa soạn phòng rộng mát sạch sẽ, xin qui khách tưởng tình chiếu cố. Rất cảm ơn.

Rượu chác hảo hạng của AUGUSTE MATTEI làm tại bên xứ Corse, đã ngon vô song mà lại ngọt vô cùng.

Al mua thì phải hỏi cho đúng tên AUGUSTE MATTEI.

Rượu này nội Đàng-dương chỉ có một mình hãng Dentle frères trữ mà thôi.

Banque Industrielle DE CHINE

TRUNG HÒA CÔNG NGHIỆP NGÂN HÀNG

Hội biệt đường số 1.500 muôn.

Lập bản. 1500 muôn
Hiện tại. 750 muôn
Chi tồn dự phòng lĩnh rồi ngày 31 Decembre 1920. 500 muôn
Đường 14 quai
BERTHELOS. A. J. PERNOTTE.

Phòng sự

tại Paris đường Saint Lazarre 74.

Chi chánh tại Bắc kinh (Pekin).

Chi thứ:

ĐÔNG-PHÁP. — Saigon, Haiphong, Hanói, Phnom-penh.

TRUNG HOA. — Shanghai, Tientsin, Hong-kong, Canton, Hankow, Fouchéou, Swatow, Tsinanan, Yunnanfu.

ĐÔNG-CHÂU. — Moukden, Hải-sâm-huy, (Vladivostok), Straits Singapore, Batavia.

TÂY-CHÂU. — London, Anvers, Lyon, Marseille, Bordeaux, Dunkerque, Le Havre.

ÉTATS UNIS. — New-jork, Nhứt-bôn, Yokohama.

THU-TIN. — Hái muốn giúp sự cho nhà buôn nhà công nghệ tân bộ, cho nên máy xử có buôn bán trong hoàn cầu đều mời xử có thông tin của hội.

Chi thứ tại Saigon, tại mé sông Belgique số 8, 9 và đường N° 14 và 2.

Lãnh-lập-bộ-thủ-thị-hội-tiền-quan hàng. Có giới hạn của tiền-quan hàng, thì tiền trả cho 2 phần: 1 phần theo tiền-quan hàng, 1 phần theo tiền-quan hàng.

Công-tiền-quan hàng, thì tiền trả cho 2 phần: 1 phần theo tiền-quan hàng, 1 phần theo tiền-quan hàng.

Hội-tiền-quan hàng, thì tiền trả cho 2 phần: 1 phần theo tiền-quan hàng, 1 phần theo tiền-quan hàng.

Về thường mãi bại cầu tiền góp lần, hay là tiền trả liên, Hội cũng lãnh làm.

Bán buôn và ngoại quốc, hàng chờ rồi đó là, trong máy xử Hội cũng giúp tiền cho traites), hoặc sang chỗ quan-chức, bằng điện tín.

Công-tiền-quan hàng, thì tiền trả cho 2 phần: 1 phần theo tiền-quan hàng, 1 phần theo tiền-quan hàng.

Chi thứ tại Saigon, tại mé sông Belgique số 8, 9 và đường N° 14 và 2.

Đông-Vi Saigon.
LASSEIGNE.

PHẢI HÚT THUỐC IMPERIALES

A. COURTINAT & Cie - SAIGON -

Mãi vì sau lại tìm thấy dưới nước và trong mạng dò hải con cò lông đỏ như sơn, con chết nằm dưới nước thì gây cò con trong thuyển gây cánh chừa chết. Đem nghiệm xem thì là một giống cò rất thường chúng ta thường thấy tên là con gio-con hoặc con dôm-dôm.

Cậu ta nhớ lại thì khi khua sào mà đánh đờ cò nghe có tiếng nhiều phát nhưng chẳng rõ tiếng gì.

Lại còn một chuyện này nữa: Có một người thiếu-niên kia ở làng Thần-phủ huyện Hương-thủy, một hôm đi bán chim ngoài đồng về, trời vừa tối mà còn đi giữa đồng. Lạ thôi, bước qua xen cây bọ giữa đám ruộng tốt. Liền thấy có bóng sáng lấp lờ ở sau lưng mà đen. Nghĩ ch có lại thì thấy một ngọn lửa khi tắt khi đỏ như lửa đóm bay ngang trên đầu.

Người thiếu-niên trong tay có khẩu súng đã nạp đạn rồi liền dượng lên nhắm ngọn lửa ấy mở mìn. Bắn. Khói đạn phun ra thì ngọn lửa kia cũng tắt, lại nghe như có vật gì rơi xuống giữa đám tối ấy. Bắn liền đánh điếm lên soi tìm thì thấy một con cò lông đỏ như gạch nằm chổng chura lên mà chết.

Lời bàn: Dấu theo phép âm học, đánh là dưới là có những khi nóng có thể cá, dấu nước ta cũng có. Nhưng nước ta lại thêm một thứ cò lông đỏ cũng hóa ra lửa được đó đi ăn đêm. Lửa ấy hoặc khạc trong miệng ra, hoặc ở lòng bụng lỏng nhấc mà hóa sáng ra cũng như đóm đóm vậy. Và lại chúng ta thường nghe

có tiếng cò-ma hay là cò-lửa ấy cũng vì đó chăng?

Nặng quá bộ

Tại Bourges Phansa có một ông Tây tên là Pierre Guindo et 28 tuổi, chuyên nghề lênh việc làm, rồi chết rồi, cân nặng 252 kilogr. ngoài kia là một người bằng 4 Người, cân nặng 50 kilogr. mà có mập hết sức. Ông này 90 kilogr. ông này 252 kilogr. thiệt quá bộ.

Mới bảy nửa

Có một cái phao sủi bay, để cứu người bị rui mưa để bết té sống. Cái phao này trung trọng, nó lớn năm lần, chung quanh có treo dây nổi, có bánh lái.

Vấn lái thì nó chạy ngay đến chỗ người bị rui. Đã có thí nghiệm rồi, thả theo dòng nước cái phao bóng, trôi theo nước chảy, rồi vấn lái cái phao quay ra đúng chỗ cái bao trôi, mà đem vào bờ.

Lời rao đấu giá

Ngày thứ năm, 10 mars 1921 2 giờ ban mai tại Tòa B5 Sadec, sẽ đấu giá cho lãnh cái một cái nhà thương tại Caomann, độ tiền xai chừng 10.000 p.

Tiền thế chưa tằm 300 đồng.
Tiền thế chưa thiệt 4000 quan.
Muốn cho rõ giấy giao ước thì phải đến hỏi tại chủ tỉnh Sadec, hay là tại Tòa như chỉ thứ ba Chánh-phủ Saigon.

lại còn hỏi: Có thỏa lòng chàng nhè? Nghe rồi, tôi không trả lời, cứ việc trở mặt nhìn về ngọc. Tôi ngó nàng mà lòng buồn; thật rất buồn; buồn vì tiếc vì thương, chàng nỡ để ai ra dăng này. Tôi suy nghĩ thương này bởi đâu? Có phải vì một cơn mưa gió nặng nề ấy chăng? Không; sự tiếc thương này bởi tình, bởi nghĩa; bởi càng say càng đắm, nghĩa càng nặng thêm nặng, mà hệ sự đắm đuối nhiều, tôi lại dần dần quên hết bấy nhiêu, tôi lại tăng-tu nặng như ngọc bấy nhiêu; dầu càng phảng ngọc càng rời cho, thì càng là báu trên đời.

Thật là hậu bạc, cần đời tôi có; dầu cho ai trông thấy mà cũng, đừng chia vui với nàng nữa, anh anh vân, đừng trò chuyện với nàng nữa, đêm dài, cũng phải chịu cho cái hình ảnh là nhân châu, cốt nàng là cốt ngọc, tôi đổi mắt của tôi biết xem người khác, đó, nhớ tôi nhìn hoài không một giây, nhưng mà nhìn chẳng vui; càng nhìn lại càng buồn, buồn vì tiếc, thăm vì thương, buồn thăm cho về ngọc. Cũng bởi mỗi khi tôi nhìn cái nhan sắc của nàng, xem cái dung-mạo của nàng, tôi lại chợt nhớ đến câu truyện của chàng Mười-Her, chứng cố con Khâu-thị; mà hệ tôi nhớ đến đây, thì tôi lại thấy cái mối tai họa nó vươn-vấn bên mình nàng, chớ

Muôn bán
Một số ruộng khoán 120 mẫu tây, mà có 30 mẫu trồng cao su có trâu bò đủ, tọa lạc tại khúc đường Phan-thiết-Djiring gần ga Chiềng 7 ngàn thước.

Ài muốn mua, xin hỏi bốn-quán.
L. T. T. V.

Exp. Imp. de Cholet
COMMISSION
71, B1 Tổng đốc Phương
BÁN SỈ BÁN LẺ
Vấn lựa

Đồ hộp - Rượu chát - Rượu ngon - SỮA NESTLÉ - Cham-pagne DELBECK - Cognac RENAULT - Cognac CROIZET (từ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris
Đồ thơm Coty - Dũ, Nón, Giày - Chemises - Bóp da - Dao bấm - Đồ ăn - Đồ chưng phông khách.

Hàng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hoá làm hàng phương Tây và các xứ lạ theo ý khách đặt.

Giấy thép dề tặc: Paulhieu-Cholet
Giấy thép, ròi: 667.
Le Directeur: Paul HIÉU
Officier d'Artillerie Coloniale démissionné
Croix de Guerre

Ở Bộ-hành

TÂY-NINH - TRẢNG-BÀNG

Như vậy ông mấy là muốn mới khi lên đường, mà dạng toàn hảo vô sự, đã yên tâm mà lại màu mỡ thì nên dùng « Camiou hiệu Unic », là một thứ xe cộ làm cho máy ông mấy bị động đậy và nguyên và đi đến nơi về đến chốn chẳng hề sai chệch:

Giá đi từ Saigon tới Tâyninh 1500
Còn Saigon tới Trảngbàng 0 50
Từ Trảngbàng tới Tâyninh 0 80

Như tới chỗ đã định trên đây rồi, mà muốn chạy thêm một, hai khác đường, thì cứ mới ngân thước phụ thêm 0 500 mà thôi.

Xin các ông coi là chiểu cò.

Cách tranh thương

Như buôn bán cho đất mới hoang, thì phải đổi đến cho thiệt đáng.

Người buôn bán Âu-châu cũng dùng cách đó; người china họ cũng dùng cách ấy.

Vậy thì đồng-bang nên đem thêm Lục-tửn khách lâu số 22 đường d'Alphonse chợ Saigon, mà mua hoặc đến khi học địa địa hiệu Best, mà đổi cho sáng; thì cuộc buôn bán mới thành công.

Việc đó có đủ các thứ đèn đẹp s; và bán rẻ hơn các nơi.

Đời nàng, dường như kẻ bị xử tử-hình ngồi trong ngục mà chờ giờ sau hết vậy.

« Bởi vậy khi mưa tạnh, gió êm, sóng tan biển lặng rồi, nàng cười hỏi tôi có thỏa lòng cho chàng, mà chàng nghe tôi trả lời, lại thấy tôi ngồi buồn, ban đầu nàng nghĩ cho tôi như thôn bị sóng dấy gió đổi, xa-xôi nên lờ-đờ lưng-đuôi; đến chừng nàng để ý coi, chàng phải một lần trong một giây một phút, thấy sao mỗi khi nàng cùng tôi, vào phòng xử tử, nước gối chàng đều rơi tôi cũng ngồi mà nhìn nàng, lại trong cái cách nhìn có vẻ buồn, đến đời tôi trong chán chường, nàng ngồi ngựa lúc cạnh khuya, chàng còn là một nào khác hẳn là tôi mất hứng rồi, chàng thấy tôi khác hơn là tác bóng đèn mờ mịt, chàng đi trên bàn gần bên cửa phòng, cao giọng việc gọi chầu, nàng thờ thề cũng nói những lời để giỡn-lạ; rằng: « Trong một tháng nay, chàng rõ duyên cớ thì đời mà thiếp cũng chẳng chàng vui; lại sự chàng chẳng vui thì nó làm cho thiếp ngại-nguồn chút phần. Chàng biết có phải tại thiếp chẳng vẹn diệu xứng-tù, tế mĩ cử án, mà ra nông nỗi ấy chăng? Nghe tôi, thiếp lại xét: chàng là bực hiền-lương quân-tử, đương-trung-phu, cho nên đầu cuộc chàng may ông tỏ ghét bỏ, khiến cho thiếp chẳngặng sửa traps trong lúc xuẩn

Sau sẽ tiếp theo. L. H. MUU.

No 138 FEUILLETON DU 28 FÉVRIER 1921

ROMAN

ÔN KHA THEO MÃ

BA MƯƠI HAI ĐÊM

HỒ-CẢNH-TIÊN tư thuật

Đêm thứ hai mươi bốn (Tiếp theo)

« Thật tôi như chiếc thuyền cây, gặp lúc gió dập sóng dồi, phải cam chịu xuôi chèo gát mái. Chớ phải xuôi chèo gát mái rồi mà còn biết giữ lời giữ lối thì cũng chẳng nói chi, cứ số xuôi chèo gát mái rồi, lèo lái không gin, may rồi chẳng lo, phù trầm cũng mặc. Bao giờ gió lặng sóng êm rồi sẽ hay! Ồi, đời cho tôi gió lặng sóng êm rồi, thì chiếc thuyền cây ấy ra sao? Thảm thay, thảm cho cái phận chiếc thuyền cây này thay; tuy mình dài lòng rộng, con thuyền chớ chớt trong đình, sức chớ nhỏ thiên quân, lực vận lương ngàn tấn, mà gặp lúc linh-tinh nơi bể ái, xuôi chèo gát mái, không lèo không lái, ngựa nghiêng theo với lương sa đảo như vậy này, cho tôi còn bề lận sóng êm, thì còn chi là mặt gỏi! Không dám chìm cũng phá nước, không bề mũi cũng vậy lương, vì sóng đã dập gió lại dồi, đưa đây nổi trôi, không lộ còn cũng đương rạn.

« Chưa rõ tôi lộ còn hay rụng rạn, mà sóng êm rồi còn lưng-đuôi-lờ-đờ, tôi ngồi..... làm..... thỉnh, nắng

Hội làm Đường và rượu Rhum Nam-kỳ

HỘI CŨ CÀNH THƠ

(Société des Sucres et Rhums de Cochinchine, Ancienne Société des Sucres et Rhums de Cantho)

(Tiếp theo)

Xét kỹ lại, cái hội này ý tưởng rất cho là cao-ý, trong Nam-kỳ mình...

MỚI TÔI VA BƯỞNG TÔI Hàng bia, chén kẻ bầy kỳ và Mồ-phê...

Trước sao sự này chúng tôi tin giữ một ông thâu thuế, vậy thì ông hàng...

Chúng tôi thường có mua váy đôi-môi, ai muốn bán xin cho biết giá.

Bazar Tonkinois Hông-Hàng... Bazar Tonkinois Hông-Hàng

Ở Đường... (Quai Pipet n° 61 - Phnompenh)

Mua một cái... một ngàn cái giá rất rẻ hơn nữa.

Khí nào có người... mua một cái...

Trước sao sự này... một ông thâu thuế...

Chúng tôi thường... đôi-môi, ai muốn bán...

Bùi quang-Nho

Bản hiệu có trẻ bán vải may mừng của hiệu... BÉNTRÉ

Bản hiệu cũng có bán các thứ hàng...

BUI-QUANG-NHO BÉNTRÉ

không tính không tưởng đến, vì còn mắc lo... (Sau sẽ tiếp theo), N. H. V.

(Sau sẽ tiếp theo), N. H. V.

TRC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays) N. A. M. - K. Y. (Cochinchine)

Một chú lính... một chú lính...

Ấn cấp quân Tên Lê Văn-Tr. 25 tuổi, không nghề nghiệp...

Vàng xì Bữa 23 février, một cơn xôn xao đem lại niềm cảm...

Xe lửa cán Bữa 20 tây, xe lửa 5 giờ chiều Saigon chạy đi Mỹ...

Bố ai mất giáy Nguyễn-L. 18 tuổi, cư-li, sở rất, có tên nấp...

Đống-pháp báo tin Con nít không tay Tại Kom-phong-lung...

GORDONNERIE-CHAPELLENI TONKINOISE GRAVURE SUR METAUX ET MARBRES

NGUYỄN-CHI-HÒA

SAIGON - 33, Rue Catinat, 33 - SAIGON

Tên tôi có 30 tuổi, gia đình họ... NGUYỄN-CHI-HÒA

Có sách mẫu (Catalog) gửi đi tặng khách.

LỜI RAO Ông Trombetta

Là quan thầy bào-chế thuốc, ở đường Catinat 145, có lời bô-cáo cho...

Ông xin một lòng trung tín với các thân-chủ, cũng như thuốc này, thường chế...

Công bố trước thứ danh được của Langsi và một số các vị, những giết...

Ông xin một lòng trung tín với các thân-chủ, cũng như thuốc này, thường chế...

Tại Saigon đi mỗi ngày thứ tư tám giờ tới. Tại Nam-vien đi mỗi ngày chẵn...

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bác-chê sư, kê nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ Lục-châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. **CADA ĐƯỢC-TÀNH LỰC-BIÊN ĐẪU XUẤT BẢN RỒI. AI MUỐN XIN THÌ VIẾT THƠ CHO ÔNG SOLIRÈNE, NGÀI SẼ GỬI CHO KHÔNG**

hết vậy, sát chả vai. Hai chơn dù, nhưng cái chơn mặt có tật; nếu con nhỏ này lớn biết đi, sẽ đi cân cao cân thấp. Bém lại nhà thương, quan thầy khám rồi, nói có thể làm cho hai chơn bằng nhau, nếu me nó bằng lòng để nó nằm nhà thương đợi ông đờ cho.

Người mẹ chẳng chịu, nói trời sanh sao để vậy, đâu có đi được ngay thẳng, thì cũng còn thiếu hai tay, cũng không hết tật. Quan thầy hạch hỏi người mẹ từ ngày thợ thái cho đến ngày đẻ, thì người mẹ nói không thầy đờ gì lạ; để cũng đủ ngày đủ tháng vậy. Con nhỏ này nữa, cả thấy là 12 đứa, song còn có sáu đứa mạnh giỏi thôi. Tôi nghiệp thay cho con nhỏ này! lớn biết làm nghề chi mà độ hồ khẩu? Đâu cha mẹ giàu, thì cũng khó, vì tiền sản có, mà trong mỗi việc biệt làm sao; cơm nước ăn uống thế nào. Thương thay!

Người lùn

Nước nào lại không có người lùn, nhưng người lùn nói đây, thiết tưởng ai cũng chưa từng nghe, từng thấy. Có một người Cao-mán, tuổi đã 50, bề cao không đầy năm tấc, đứng lóng-dùng dưới đất, bằng đứa con chỉ mới 2, 3 tuổi vậy thôi.

Tay chơn dù như thường, song cụt lăm, lòi chùng một gan trước; bộ vạm vỡ, chắc chắn, đi đứng gọn gàng và nhậm lẹ lăm. Có người đặc đi hát kiêu tiến, ai nghe sự lạ cũng rủ nhau đi coi; tiếng hát nghe lớn, mứa men gọn lăm, trong người lớn muốn bắt chước cũng khó bằng. Ai thấy cũng bắt tức cười và lấy làm lạ.

Khánh,
Secrétaire à Kom-phong-Chuang.

Hãy ương thử thử rượu AMER HONORÉ Là một thứ giải khát ngon thượng hạng **Chà một mình hãng Bénédictine có trữ má nhà**

Lời rao

Kinh trình qui khách dạng hay Nguyên từ năm 19-2 đến nay tôi đã chế bày các kiểu bê tông hoa văn, khéo léo bằng Cement và Thạch cao, dùng để gắn nhũ, và gắn mô men.

Là: Đầu cột, ô cửa, bông nóc, các kiểu bình, bông đèn, bông gắn piaphonds và các kiểu lang cang cùng nhiều kiểu lạ mới đã khéo, mà lại bán rẻ hơn xưa.

Những kiểu này tôi đã nạp tại phòng Lyesse Toi Saigon cầu chứng theo phép (marque déposée), và Tôi đã phân xẻ cho tôi đang làm chủ một mình.

Hề ai làm theo kiểu này mà bán thì tôi sẽ xin Tòa bực

Vậy xin qui khách tưởng đến tôi hãy đến nhà, hoặc gởi thơ báo tin mua, phải là thuốc các kiểu, thì tôi sẽ gởi ngay hình tiếp và làm cho bạn tôi qui khách.

Nay căn eo
THÀNH - CHIÊU
Ornemaniste
Số 1 rue Duranton Cho-gô,
SAIGON

AMER HONORÉ PELUSSON
HÀNG CỐ NHÁC
HÀNG HIỆU PHÁP
Đặt thường ở các nhà (3 Courtoises)
Thứ thiết tốt cũ mười năm

SÂM-BANH RƯỢU CHẮC ĐÓ
PRIOR S. Marsal
ĐẶT HỒNG LĂNG MẶT TRÁI NHO
RƯỢU RÓM ERANG VERNET
đặt tại xứ MÀC-IT-ĐIC (Maritimes)
SÂM-BANH (Champagne)
Léon Chandon
ĐỀ NHỚT NHỚ

SOCIÉTÉ INDOCHINOISE DES CIMENTTES
BENTHUY - HANOI

một mình bán
Denis-frère
đại-ly cả hàng
pháp theo hợp
quốc này

Có hàng ngạnh và người thay mặt trong cả hoàn cầu

Hàng này bán giá rẻ hơn hết trong miền Cho-gông

KHOẢN CHẤT THUY (Nước suối kim thạch)
VICHY
PHÁP-QUỐC-TUYỂN
VICHY CELESTINS
Cổ bản nguyên vẹn và nửa ve. Tri bịnh đau Thận, bình đau Bàng-quang, Tri bịnh Thạch-hám-bình (kết) — Đau máy chột (tật) — Tri bịnh đau và bình đau.

VICHY GRANDE-GRILLE tri bịnh đau
VICHY HOPITAL tri bịnh thương tí, trường nặng

Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho trắng thứ nước nào mình muốn dùng.

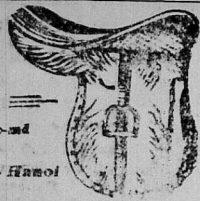
VICHY-ÉTAT ĐIỀU TÈ
SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối kỳ mà so. Có hộp và cớve.
PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 10 viên hơn thì dễ tiêu hóa.
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đẹp nước (Môi-khi-chết)

DESPOURS & CARROU
Produits Mécaniques
VỐN 40 TRĂM
Số 1, Quai de Phụng

VIN SI - BÁN LẺ

Hãy đến viếng kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá:
Đồ khí dụng trong nhà, cây ruộng, cây xới đất, cùp, rựa, cuốc, v.v.
Xương tăn tro vải ruộng.
Đồ dùng cho những người làm việc làm.
Đồ dùng cắt nhà, sắt để dùng đục sơn, đục gạch và đất xây
Ciment Tonkin (có trữ bán lẻ)
Đồ thủ bơm (pompes) ống đồng
Đường rầy hiệu Decauville Matériel Decauville.
Đinh, ốc, bù lon (boulons), dây kẽm, mảnh mảnh đục, dây cables, dây gai, ví xe bò, sắt làm nhà, đồ dùng trong nhà, bàn cân vàng, mảnh mảnh, sơn, dầu trong, đèn khí đã.
Tủ sắt đốt không cháy và cây khóa không được, hiệu Le Gaulois, tốt hơn hết, ghé bán hiệu Thonet. Thuốc súng.

PHAN-HAM
 Thương hiệu - Thương hiệu
 Thương hiệu - Thương hiệu
 Hanoi - 5, Rue Jules Ferry, 5 - Hanoi

Chúng tôi kính trình chư Quý-khách biết rằng : Bồn-Hiệu làm các thứ Yên-ngựa, đồ Song-mã, Đồ-mã, Rương Va-li và các thứ đồ dùng đi đường làm bằng da bên Tây, da Hongkong rất tốt. Làm rất kỹ-lưỡng giá bán phải chăng. Các Quý-khách có lòng chiều cố muốn dùng thứ gì, hay kiểu mẫu nào xin gửi theocho Bồn-Hiệu, Bồn-Hiệu xin tận kỳ tâm-lực làm được như ý của Quý-khách sử dụng. Nếu mua buôn nhiều thì Bồn-Hiệu sẽ tính giá riêng.

CƠ MỘT MINH NHÀ NAY CÓ QUÊ
 THAY NÁT CHO NHÀ ĐỨC SÙNG VÀ LÀM XE MÁY
 TẠI TRẠNH St-Étienne
 Mà thôi!

MICHEL, CAFFORT Successeurs ở đường **Catinat 36/38 SAIGON**

Có BẮC-SÙNG
 đủ thứ và đủ màu BI,
 THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ
 và đồ NỮ-TRANG. Để đủ tất lại giá rẻ
 Luo-Châu muốn mua vật chi thì xin gửi thư như vậy;
 X. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat. - SAIGON

MỘT TẮT QUANG-ẤN MỘT ĐIỂM VÀNG

Nếu ai vẫn minh chứng nào thì ngày giờ càng qui báu chừng này, cho nên câu tục ngữ Langsa rằng: « Le temps, c'est de l'argent » (Một tất củng ân một điểm vàng). Bởi thế mà nước vẫn minh nào bày giờ đều lập ra xưởng đồng tàu, xe lửa, xe hơi, tàu bay, xe máy đạp v. v. được để thâu bớt đường giải và ngày giờ không trễ nãi. Đường ấy thì đủ rõ cái ngày giờ của người vẫn minh qui báu là đường nào, bởi vậy cho nên người làm việc lớn lao ra ngoài thì dùng tàu, xe lửa, xe hơi, còn người làm việc trong kinh thành, quán, huyện, thì thường hay dùng xe máy đạp của hãng CAFFORT ở Saigon rue Catinat môn bài 36. thật là một hiệu xe đã chắc chắn mà lại tốt đẹp vô cùng, không có hiệu xe nào bì kịp.

Hãng CAFFORT có bán hai hiệu xe máy đạp hiệu **ALCYON** và **HERCULE**. Hai hiệu này đều rộng hiệu Langsa và chắc mà lại lâu hư và giá lại rẻ: như hiệu **HERCULE** thì từ 60\$, sắp lên, còn như muốn mua tốt hạng nhất có đủ phụ tùng, xin mời đến tại hãng mà thương nghị

1 Seul Cachet

CALME **QUERIT**

LES MAUX DE TÊTE
 EN GÉNÉRAL TOUTES NEURALGIES

LABORATOIRE PHARMACIEN

ADRESSE TELEGR.: **HONG-BENG SAIGON**

BOITE POSTAL N° 60

Le Directeur-Gérant: **LIM HONG-BENG**

Le Sous-Directeur: **YUONG KAI PUI**

LIM HONG BENG & Co
 N° 47, 49, 51 et 53, Rue d'Ormeau
 SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ GIÁ NƠI HƠN NƠI KHÁC.

Đất heo-mũi (Jambon Australie) hiệu «Cavanba Ham» mùi thơm và ngon hơn thứ khác.
 Bơ (Beurre Australie) hiệu «Paritas» hoặc ăn bánh mì hoặc nấu đồ ăn đều đặn cả.
 Rượu mạnh củ hiệu Ch. Jobit & Co Cognac củ thứ 18 năm và thứ 35 năm.
 Rượu chất trắng và rượu chất đỏ (Médoc) bên Bordeaux gửi qua.
 Rượu chất đỏ thứ cũ, năm 1906 và năm 1911 hiệu Chamberlin.
 La-ve-den (Bière noire) hiệu The Dog's Head (uống bổ huyết).
 Nước uống hiệu «Juana» củ thứ ngọt và thứ lạt (Soda) uống mau tiêu hóa.
 Thuốc điếu hiệu «The Dreamers» mỗi gói 20 điếu hút không khô củ và mùi thơm tho.
 Cigarettes Manila: Reina Victoria, Londres, Americanos và Epicurés.
 Đồ hộp trái cây và đồ mứt (Confitures) của Huế-kỳ đủ các hiệu.
 Dây trà dùng cho các nhà máy xay lúa và đầu sơn trắng hiệu Huế-kỳ.
 Những đồ kể trên đây thì củ một minh hãng này làm Đai-Lý nội công-Pháp mã thôi.
 Hãy đến viếng hãng này hoặc là viết thư hỏi thăm giá.

LIEN-THANH
 XUẤT CẢNG NHẬP CẢNG - DAILY
 Trụ Bồn củ: 932003
 Đông-Pháp sản vật củ phần hữu hàng Công-ty

Daily	
Baetiou	Luang Prabang
Phanhieth	Baixau
Phiné	Beut
Phanri	Sadee Caolanh
Phoo	Tar an
Kho trữ	Travinh

Nước Nấm rất ngon và bổ dưỡng
 Làm bằng củ loại củ muối biển, củ giao nghiệm tại KHANH-HOI II
 Đủ các thứ hàng và đồ chế tạo Bắc-kỳ và Trung-kỳ

Giá thật rẻ
 Hàng thật tốt

Gửi Centre Remboursement đi Lục-Tinh.
 Xin viết thư cho **MỐI-CAI** ở Cholon Quai Testard số 1, 2, 3.

Gửi Giấy thép: **LIENTHANH CHOLON.**
 Giấy thép nói: **726.**

CANOT HƠI
 Đủ củ chuyên mau củ Ông **Charles BARDON**
 NGƯỜI ĐONG TAU
 ở đường Paul Blanchy số 127 SAIGON (Nam-kỳ)

MỘT CẢI KIỂU THEO LOẠI «POPULAIRE», KÉU LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 620

Chắc chắn
 công kỹ càng
 giá rẻ đẹp

Giá **1.500 \$**
 sắp lên

Khối buột
 lạ làng sạch củ
 Giá củ

PILULE FOSTER

Remède spécial pour les maladies des reins et de la vessie

德氏秘製保腎丸... 凡患此症者... 每日服三次... 功效如神...

3 fr. 50 la boîte, chez tous les pharmaciens

Nha hang tại Cap-Saint-Jacques HOTEL DE LA PLAGE

Hội trước Madame Dugnet làm chủ nay ông Cancellieri kế nghiệp... Tôi chỉ dùng có một giấy NIL mà thôi... Denis Frères đại lý khắp Đông-dương.

Lời rao Cho máy ông thiết nghệ chụp hình... Gây dễ sang bình hiệu Lumière... Photo-Sudio 136 Catinaut Saigon

Nam-việt Khách-lầu HOTEL D'ANNAM

Kính chào quý khách rõ: kể từ 1-5-1923 tại một đơn một tiệm... SÔNG LẬU NHỜ RƯỢU

Hiện hàng giờ bên nước Huế... Ông chủ lập tờ rao: Có cái là đó mà kết... CIGARETTES D'INA

Thuốc chữa đau là Cigarettes D'INA... Bón đường này còn nhiều thứ thuốc... Máy xay lúa nhà máy xay lúa

QUANG-ĐÔNG Thiên-hòa-Hưng ĐẠI DƯỢC-PH-NG

Những thuốc thần hiệu có danh... TỬC ĐỒ PHÁT LÃNH HOÀN

Chuyên trị tất cả chứng bệnh nội bộ... KHAI VỊ CAM TÍCH TANG

LẬP CHỈ ĐÀU THỊ TANG... Bón đường này còn nhiều thứ thuốc... Máy xay lúa nhà máy xay lúa

Mi muốn mua sỷ (en gros) các hàng lụa, Bức-kỳ (Soieries du Tonkin) ???

Như: Minh rộng tròn, bông lênh bẹp, địa minh bằng, minh què, xiên... Nhà văn phòng các thì cho tiệm Maison Toninoise « ĐÔNG THINH »

Phải làm sao Cho những người yếu đuối... RESOLUTION PAUTAU... PAUTAUERGER, 50 rue de Valenciennes, Paris

Một chữ vi máy... Máy xay lúa nhà máy xay lúa

Một chữ vi máy... Máy xay lúa nhà máy xay lúa

Bonnefoy & Co 514 Maritime et Commerciale du Pacifique... Máy xay lúa nhà máy xay lúa

Một chữ vi máy... Máy xay lúa nhà máy xay lúa

Một chữ vi máy... Máy xay lúa nhà máy xay lúa

Một chữ vi máy... Máy xay lúa nhà máy xay lúa

Certificat de Progre à Gross-mille-exemplaires... Saigon le 30 Janvier 1923... Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỬA